

Слѣдъ тѣзи нѣколко уводни думи, които сж отъ сжщественно значение за всѣко народническо движение, азъ ще се спра на по-крупнитѣ факти отъ

Македонското Народническо Освободително Движение.

Кжде се появи и разви то? — Въ географическата цѣлостъ на Македония, чиито граници сж отбѣлѣзани въ помѣстената тукъ карта, изработена отъ професоръ Иорданъ Ивановъ.

Възъ основа научнитѣ изслѣдвания на сжщия професоръ е направено, въвъ в. „La Macédonie“, бр. 1 отъ 1919 г., слѣдното землеописание на Македония: „Самата природа е ограничила Македония въ басейнитѣ на четири рѣки, които текатъ все въ Бѣло-море: Бистрица, Вардаръ, Струма и Мѣста; между планинитѣ: Шар и Рила, на сѣверъ; Родопитѣ, на изтокъ; Бѣло-море, на югъ; Грамосъ и Пиндъ, на западъ. Въ тѣзи прѣдели Македония прѣдставлява една природна цѣлина, съ венецъ планини отъ всички страни, съ изключение на югъ, къмъ която страна тя граничи съ морето“.

Населенията въ Македония. Споредъ изчисленията на професоръ Иорд. Ивановъ въвъ основа даннитѣ, които е черпилъ отъ Екзархията, на много мѣста лично провѣрени отъ него, въ 1912 год. населението въ Македония е било 2,301,767, отъ което: българи 1,095,355; турци 541,616; гърци 253,367; власи 77,365; албанци — 184,335; цигани 43,370; разни (главно евреи) 106,360.

Прѣвъ миналото въ освободителното македонско движение взеха участие македонскитѣ българи и отчасти власитѣ. Ето защо почвамъ да разглеждамъ борбата за свобода отъ по-далечното ѝ минало.

Освободителното движение. Кога по-силно, кога по-слабо то се е проявявало още прѣди създаването на вжтрѣшната М. О. Р. Организация, но е взело народнически характер, в пжлната смисълъ на думата, и е било осмислено, едва следъ упоритата работа на революционните ни първоучители: Гоце Дѣлчевъ, Даме Груевъ, Пере Тошевъ и плеадата именити и безименни тѣхни съподвижници.

Завидна е честъта на Македония, че първитѣ ѝ будители сж били хора културно-просвѣтни и самоотвержени. Тѣ сж знаели добръ историята на своя народъ отъ най-далечното му минало до тѣхни дни. Всѣко едно събитие отъ миналото е било критически разглеждано. Тѣй, темъ сж липсвали империалистическитѣ наме-рения на Александра-Македонски, както и на неговитѣ прѣдшественици и слѣдващи короновани македонски царе. Темъ не е била достатъчна азбуката на Кирила и Методия, на Климента Охридски и пр., както и историята на Хилендарския монахъ — Отецъ Паиси и проповедитѣ на безбройнитѣ черковни пастири. Не! — Тѣ, които не отрекоха заслугитѣ на черковницитѣ, намѣриха за целе-